

Yhteisömaksu tukemaan asukastoimintaa

Tämän päivän suuria kysymyksiä on se miten kansalaiset saataisiin laajamittaisemmin mukaan hyvinvoinnin edistämistyöhön. Aika ajoittain politiikkojen puheissa vilahtelee asukastoiminnan ja kolmannen sektorin hyödynnettävyys, mutta mitään järeämpää ehdotusta asian eteen ei ole tullut. Jokainen meistä tietää kuinka yhteiskunnan taholta odotetaan toimintaa joka ei aiheuttaisi enää uusia maksuja vaan asiat hoituisivat ilmaiseksi. Myös kansalaisia veloitetaan huolehtimaan omaehtoisesti itsestään ja läheisistään. Kuitenkaan kaikilla ei ole tasavertaista kykyä suoriutua näistä veloitteista. Omaehtoisen toiminnan ja läheistukiverkon ulkopuolelle jää paljon ihmisiä, joiden selviytymiseksi tarvitaan yhteisöllistä toimintaa. Lisäksi moni palvelu vaatii sellaisia rakenteita, joita yksittäinen kansalainen ei voi tehdä vaan ne vaativat laajemman yhteistyöverkoston.

Asukastoiminnan mukaan saaminen hyvinvoinnin edistämistyöhön olisi suuri edistysaskel laaja-alaisen osallisuuden lisäämisessä. Periaatteessa kylissä ja taajamissa on olemassa valmis organisaatio, jonka mukaan saaminen suunnitelmalliseen hyvinvointityöhön, on täysin mahdollista. Kylissä on tehty hyvin paljon vapaaehtoistyötä lähimmäisten hyväksi, mutta nykyisin myös naapureista välittäminen on vähentynyt. Osin tämä johtuu siitä, että ilmaisen työpanoksen lisäksi tekijää rasittavat muut oheiskustannukset (mm puhelin- ja matkakulut). Kaikki vapaaehtoistyö on yhteiskunnallisesti erittäin tärkeää työtä ja sen työn arvo on hyvin vaikeasti rahallisesti mitattavissa. Ei siis ole kohtuullista että näin tärkeää työtä ei arvosteta eikä siis toiminnan aiheuttamia kustannuksia korvata.

YHTEISÖMAKSU

Suomi on monien verojen ja maksujen luvattu maa. On monelaisia menoja jotka katetaan yhteiskunnan keräämillä maksuilla ja veroilla. Mm. yle-maksu, kiinteistövero... Se, ovatko kaikki nämä maksut oleellisia ja tarpeellisia, on jokaisella meistä oma mielipide. Herää kuitenkin ajatus siitä, miksi ei ole olemassa järjestelmää, jossa kylä- ja asukastoimintaa rahoitettaisiin yhteisömaksutuloilla?

Yhteisömaksu voisi olla veroluoteinen maksu, esim. 0,1 % verotettavasta tulosta. Maksun kerääjänä valtio jakaisi sen kuntiin korvamerkittynä rahana valtionosuuden mukana jaettavaksi kylä- ja asukastoiminnalle. Paikallinen kylä- ja asukastoiminta

huolehtisivat alueen hyvinvointia edistävästä työstä ja saisivat tätä kautta rahoituksen toimintaansa. Mm. kylätalojen ylläpitokustannuksiin, koska kylätalojen merkitys yhteisössä on hyvin tärkeä sosiaalisen pääoman kasvulle, mutta myös paikkana kyläläisille tarjottaville palveluille. Kuitenkin kylätalot ovat usein vajaa käytöllä koska kylällä ei ole rahaa sen ylläpitoon. Parhaimmillaan kylätalot ovat yhteisön sydämiä joissa voidaan kehittää uusia asukaslähtöisiä toimintamalleja yhteistyössä eri viranomaisten ja muiden toimijoiden kanssa.

Monia muitakin asukkaiden hyvinvointiin liittyviä asioita voitaisiin antaa kylä- ja asukastoiminnalle, mikäli myös heidän taloudellisesta asemaa turvattaisiin. Vapaaehtoistoimijat tekevät sitä yhteiskunnallisesti tärkeää ennaltaehkäisevää työtä jota muut toimijat eivät juurikaan tee. Kylien tapahtumat, liikuntamahdollisuudet ja muu virkistystoiminta edesauttaa sitä alueen ihmisten hyvinvoinnin lisäämistä ja toivon mukaan myös korjaavan toiminnan tuen vähenemistä.

Pitäähän omena päivässä lääkärin loitolla. Sama vaikutus on yhdessä tekemisellä ja osallisuudella.

20.3.2014

KyläHyve ry:n puolesta

Eija Leppäjarvi, puheenjohtaja